

Dosarul nr. 2ra-1671/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: M.Murguleț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Mihaila, V.Sîrbu)

Î N C H E I E R E

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ivan Stoinov,
reprezentat de avocatul Serghei Mocanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ivan Stoinov
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la exercitarea în termen rezonabil a urmării penale și judecării
cauzei penale și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Ivan Stoinov și s-a menținut hotărârea din 27 februarie
2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 28 octombrie 2016, Ivan Stoinov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la exercitarea în termen rezonabil a urmării penale și judecării
cauzei penale și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 23 iulie 2015 de Procuratura
sect. Centru, mun. Chișinău în privința lui Marcel Balagura a fost pornită cauza
penală nr. 2012011136, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 352 alin.
(1) Cod penal.

Ivan Stoinov a menționat că în cadrul cauzei penale a înaintat la 2 aprilie 2013
o acțiune civilă, iar ulterior a fost recunoscut ca parte vătămată.

Reclamantul a invocat că, la 18 iulie 2014, prin ordonanța Procuraturii mun.
Chișinău, Marcel Balagura a fost scos de sub urmărirea penală din motivul că
acțiunile lui nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 352 alin. (1) și
art. 311 din Codul penal.

Ivan Stoinov a relatat că, despre emiterea ordonanței nu a fost informat, astfel
că la 11 septembrie 2014, s-a adresat la Procuratură cu cerere de a fi informat

despre hotărârea adoptată, iar ca rezultat, la 22 octombrie 2014 i-a fost eliberată o copie a actului emis.

La 27 octombrie 2014 invocând dezacordul cu ordonanța menționată a contestat-o la Procuratura Generală al Republicii Moldova.

Prin ordonanța din 3 noiembrie 2014, emisă de către Procuratura mun. Chișinău s-a refuzat în admiterea plângerii înaintate asupra ilegalității ordonanței din 18 iulie 2014.

Reclamantul a considerat ordonanțele ilegale, iar la 10 noiembrie 2014 le-a contestat la judecătorul de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 24 decembrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a respins plângerea, iar prin decizia din 20 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul, s-a casat încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare în instanța de fond.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 22 aprilie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, plângerea a fost respinsă repetat, iar încheierea menționată a fost menținută prin decizia din 11 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Ivan Stoinov a susținut că, reieșind din cele expuse se constată încălcarea dreptului lui la examinarea în termen rezonabil a procesului penal și urmării penale pe cauza penală nr. 2012011136, fapt care contravine art. 6 din CEDO și anume lezează dreptul la un proces echitabil.

Reclamantul a mai susținut că, a fost prejudiciat moral, instanța de judecată urmând să încaseze de la bugetul de stat suma de 2 000 de euro, iar la stabilirea cuantumului acestuia, urmează să țină cont de practica CEDO, care în cazuri similare a acordat cu titlu de daune morale sume analogice.

Ivan Stoinov a solicitat, constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale nr. 2012011136 și repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 2 000 de euro.

Prin hotărârea din 27 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea lui Ivan Stoinov împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la exercitarea în termen rezonabil a urmării penale și judecării cauzei penale și repararea prejudiciului moral, fost respinsă integral.

La 22 martie 2017, Ivan Stoinov a declarat apel împotriva hotărârii din 27 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin decizia din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ivan Stoinov și a fost menținută hotărârea din 27 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 1 alin. (1) și alin. (2), art. 2 alin. (1) și alin. (2) ale Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Curtea de Apel Chișinău a evidențiat că din raportul prezentat rezultă că Ivan Stoinov are calitatea de parte vătămată în cauza penală nominalizată, în care se pretinde încălcarea termenului rezonabil la judecarea cauzei.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele cauzei se atestă că Ivan Stoinov în cauza penală nr. 2012011136 nu deținea statut de bănuit, învinuit, inculpat. Or, Ivan Stoinov în cauza penală a fost recunoscut în calitate de partea vătămată.

Mai mult ca atât, Colegiul a menționat că la materialele dosarului nu a fost identificată nicio probă, în sensul art. 118 Cod de procedură civilă, care ar confirma faptul că partea apelantă ar fi înaintată o acțiune în cadrul procesului penal respectiv.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a reținut că în materia pretinselor violări a duratei procedurilor penale, victimele, persoanele care au înaintat o sesizare, martorii, alte persoane participante în proces, în afară de acuzat (bănuit, învinuit, inculpat), nu pot pretinde încălcarea dreptului la durata nerezonabilă a procedurilor penale. Așadar, articolul 6 §1 din CEDO sub aspectul său penal, poate fi invocat numai de persoana căreia i s-a înaintat o acuzație. O excepție constituie situația când victima unei infracțiuni pretinde durata nerezonabilă a procedurilor penale în legătură cu imposibilitatea soluționării aspectului civil, și anume, examinarea excesiv de lungă a acțiunii sale civile în cadrul procedurilor penale. În această situație poate fi apreciată și durata procedurilor penale, dar începând cu momentul înaintării acțiunii civile, și doar luându-se în considerație criteriile aplicabile procedurilor civile.

Ca urmare din cumulul celor expuse, Colegiul a conchis că soluția instanței de fond este una legală și întemeiată, de altfel, pretențiile invocate de către partea apelantă nu cad sub incidența Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În privința pretenției ce ține de încasarea prejudiciului moral, Colegiul a indicat că prevederile Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, nu acordă dreptul în mod automat la repararea prejudiciului moral, în lipsa dreptului de a solicita acordarea acestui prejudiciu în temeiul Legii nr. 87 și în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca reclamantul să-și motiveze circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei reparații și că aceasta să nu fie teoretică și iluzorie.

La 2 iulie 2018, Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată au interpretat și au aplicat greșit normele de drept material, care se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) Cod de procedură civilă.

Recurentul a susținut că instanțele de judecată eronat au stabilit că nu există probatoriu în sensul admiterii acțiunii.

Mai mult, la stabilirea quantumului prejudiciului moral urmau să țină cont de practica CtEDO pe cazuri similare.

Ivan Stoinov a considerat că în cadrul examinării cauzei, instanța nu a examinat cauza sub toate aspectele, aplicând eronat normele materiale și

procedurale, nu a stabilit și elucidat circumstanțele importante ale cauzei și a apreciat greșit probele administrate. Or, conform art. 2 alin. (3) al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, iar reparația prejudiciului cauzat se stabilește de instanță în fiecare caz în parte.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 aprilie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 2 iulie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de declarat de către Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Dumitru Mardari

Tamara Chișca-Doneva